

Savivaldybės ir bendruomenės plėtimui	Miesto plėtros, investicijų ir turizmo	Socialiniai, sveikatos ir šeimų reikaliai	
✓	✓	✓	
Budžeto ir finansų	Miesto ūkio	Sveikatos ir sporto	Kultūros ir meno
✓	✓	✓	✓

2013-01-01 Nr. TR-91

Tarybos sekretorius.....

KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBA

2013.01.01.....

SPRENDIMAS

DĖL KREIPIMOSI Į LIETUVOS RESPUBLIKOS GENERALINĘ PROKURATŪRĄ

.....Nr. ....

Kaunas

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (Žin., 1994, Nr. 55-1049; 2008, Nr. 113-4290, Nr. 137-5379; 2009, Nr. 77-3165; 2010, Nr. 25-1177, Nr. 51-2480, Nr. 86-4525; 2011, Nr. 52-2504; 2012, Nr. 136-6958) 16 straipsnio 2 dalies 29 punktu ir 4 dalimi ir Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo (Žin. 1994, Nr. 81-1514; 2003, Nr. 42-1919; 2011, Nr. 91-4333) 19 straipsniu, Kauno miesto savivaldybės taryba nusprendžia:

1. Kreiptis į Lietuvos Respublikos generalinę prokuratūrą su prašymu ginti viešąjį interesą dėl 2005 m. rugpjūčio 1 d. Aleksoto tilto kairiojo prietilčio transporto mazgo projektavimo, statybos, priežiūros ir eksploataavimo koncesijos sutarties Nr. 1717 pripažinimo negaliojančia nuo jos sudarymo momento.

2. Pavesti Kauno miesto savivaldybės merui parengti, pasirašyti ir pateikti 1 punkte nurodytą kreipimąsi.

Savivaldybės meras

Andrius Kupčinskas

Kauno miesto savivaldybės
administracijos direktorius

D. Ratkelis

2013-01-31

Kauno miesto savivaldybės
administracijos I padalinio skyriaus vedėja

Jolanta Baltaduonytė

2013-01-31

Kauno miesto savivaldybės administracijos
Dokumentų valdymo skyriaus
vyriausioji specialistė

Dalia Paplauskienė

2013-01-30

Kauno miesto savivaldybės administracijos
Viešųjų pirkimų ir koncesijų skyriaus
vedėjo pavaduotojas

Antanas Mockus

2013-01-30

Savivaldybės
administracijos Viešųjų pirkimų
skyriaus vedėja

Raimondas Vainorius

2013-01-31

KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

Kodas 188764867, Laisvės al. 96, 44251 Kaunas, tel. (8 37) 42 26 08, faks. (8 37) 42 54 52

Kauno miesto savivaldybės tarybai

AIŠKINAMASIS RAŠTAS DĖL KREIPIMOSI Į LIETUVOS RESPUBLIKOS GENERALINĘ PROKURATŪRĄ

2013 -01- 3 1

Nr. *33.198/R-564*

Parengto sprendimo projektas kreiptis į Lietuvos Respublikos Generalinę prokuratūrą su prašymu apginti viešąjį interesą dėl 2005-08-01 Aleksoto tilto kairiojo prietilčio transporto mazgo projektavimo, statybos, priežiūros ir eksploataavimo koncesijos sutarties Nr. 1717 (toliau – Koncesijos sutartis) pripažinimo negaliojančia nuo jos sudarymo momento ir tuo pagaliau išspręsti metų metais besitęsiančius ginčus dėl šios sutarties sudarymo ir vykdymo pažeidimų.

2005-01-27 Savivaldybės tarybos sprendimu T-22 pritarta Aleksoto tilto kairiojo prietilčio transporto mazgo statybos ir eksploataavimo koncesijos suteikimui, o Kauno miesto savivaldybės administracijos (toliau – Administracija) direktorius įpareigotas organizuoti koncesijos konkursą. Tačiau *taip pat įpareigotas organizuoti Aleksoto tilto kairiojo prietilčio transporto mazgo statybos darbų viešojo pirkimo procedūrą ir numatyti finansavimo šaltinius, jeigu iki 2005-04-29 neįvyks Aleksoto tilto kairiojo prietilčio transporto mazgo statybos ir eksploataavimo koncesijos konkursas.*

Iki 2005-04-29 koncesijos konkursas neįvyko, tačiau *pažeidžiant Savivaldybės tarybos įpareigojimą Aleksoto tilto kairiojo prietilčio transporto mazgo statybos darbų viešojo pirkimo procedūra nebuvo organizuota*, bet toliau buvo tęsiamas koncesijos konkursas.

2005-05-16 buvo pateiktas vienintelis UAB „Kamesta“ pasiūlymas, kuris neatitiko koncesijos konkurso sąlygų, nes *nebuvo pateiktas koncesijos mokesčio paskaičiavimo pagrindimas, koncesijos projekto finansavimo sąlygos (banko palūkanos, nuosavo kapitalo kaštai ir pan.), koncesijos objektu buvo nurodytas ne tik Aleksoto tilto kairiojo prietilčio transporto mazgas, bet ir dar vienas statinys /statinio ruožas/ (ne tik neatitinkantis transporto mazgo ruožo ribų, bet ir 108 metrais ilgesnis) dalis Nemuno krantinės*, nors visas (2753 m ilgio) šis ypatingas statinys jau buvo įrenginėjamas pagal Administracijos be konkurso sudarytą ir nuo 2004-01-05 galiojančią sandorį (susitarimą) su rangovu UAB „Kamesta“, todėl *jokiam kitam konkurso dalyviui toks koncesijos objektas – Aleksoto tilto kairiojo prietilčio transporto mazgas ir dalis Nemuno krantinės ir negalėjo būti nurodomas konkurso sąlygose*. Tačiau toks pasiūlymas nebuvo atmestas ir bendrovė pakviesta deryboms.

UAB „Kamesta“ Pasiūlyme buvo nurodyta, kad Koncesijos ruožo projektavimo ir statybos darbai bus finansuojami 5 mln. Lt bendrovės lėšomis ir banko paskola, o jos dydis bus sumažintas po objekto pastatymo susigražinto PVM suma. Eksploataavimo kaštus numatyta finansuoti iš koncesijos mokesčio.

2005-07-04 derybų protokole buvo nutarta teikti 2005-07-14 Tarybos posėdžiui

svarstyti koncesijos sutarties projektą ir kad maksimalus apmokestinamas per metus transporto mazgu pravažiuojančių automobilių skaičius būtų 9125000 vnt., o už vieną transporto mazgu pravažiavusį automobilį Suteikiančioji institucija mokėtų 0,26 Lt. Taip pat nutarta, kad pretendentas įsipareigoja pravesti derybas su bankais dėl finansavimo, o gavęs pigesnę finansavimą pravesti papildomas derybas su Suteikiančiąja institucija dėl projekto vertės sumažinimo. Be to nutarta informuoti Savivaldybės tarybą, kad *sutartas koncesijos mokestis nėra galutinis ir gali būti tikslinamas gavus pigesnę finansavimą.*

2005-07-14 Savivaldybės tarybos posėdžiui Administracija pateikė Aleksoto tilto kairiojo prietilčio transporto mazgo projektavimo, statybos, priežiūros ir eksploatavimo koncesijos būdu sutarties projektą (be jokių priedų), kuriame sąvoka Koncesija nurodyta kaip suteikiamas leidimas Koncesininkui vykdyti ūkinę veiklą, susijusią su Koncesijos ruožo projektavimu, statyba, eksploatavimu ir priežiūra ir koncesijos objektu – *Koncesijos ruožu jau nurodytas ne tik Aleksoto tilto kairiojo prietilčio transporto mazgas, bet dalis Nemuno krantinės, kuriai nebuvo skelbtas konkursas.* Be to šiame sutarties projekte jau nurodyta, kad statybos laikotarpiu Administracija įsipareigoja sumokėti koncesininkui 6,9 mln. Lt pradinį finansavimą, tuo pakeičiant esmines konkurso sąlygas. Savivaldybės taryba, nors posėdžio metu jos nariai prieštaravo, kad sutarties projektas pateiktas labai vėlai ir jo nespėta išsinagrinėti, kad sutartyje nėra sumų, kad nėra priedų prie sutarties projekto ir pan., tačiau gavusi pranešėjų patvirtinimus, kad realiai sumos bus mažesnės ir kad bus apie 2 mln. Lt per metus, o visko nepateikta, nes labai skubama su darbais, šiam sutarties projektui pritarė sprendimu Nr. T-367 ir papildomai nustatė, kad „*projekto vertė yra ne didesnė negu 59312000 Lt*“.

2005-08-01 Administracijos direktorius pasirašė Koncesijos sutartį irgi be jokių priedų, tarp jų esminio – kaip bus apskaičiuojamas ir mokamas koncesijos mokestis.

2005-11-29 UAB „Kamesta“ sudarė kreditavimo sutartį 15,5 mln. Lt sumai, kurioje sutarta Koncesijos ruožo eksploatavimo laikotarpiu kas ketvirtį gražinti po 129 tūkst. Lt ir nuo likusios paskolos dalies mokėti banko palūkanas, kurias sudaro kintama 6 mėnesių VILIBOR (sudarymo metu 2,64%) plius 0,7% banko marža.

2005-12-05 įvyko Aleksoto tilto kairiojo prietilčio transporto mazgo projektavimo, statybos, priežiūros ir eksploatacijos suteikimo koncesijos būdu pasitarimas, kuriame UAB „Kamesta“ Administracijai paaiškino, kad neatsirado galimybės sumažinti mokesčio už pravažiavusį automobilį. Pasitarimo protokole nutarta, kad *galutinis koncesijos mokestis už pravažiavusį automobilį yra 0,26 Lt ir maksimalus pravažiavusių automobilių skaičius už kurį apmokama yra 9125000 per metus*, o Koncesijos sutartis su priedais laikoma įsigaliojusia. Protokolo pabaigoje Administracijos direktorius G. Buinevičius patvirtino suderintą Mokėjimų tvarką ir šiame protokole priimtus nutarimus.

Nors LR vietos savivaldos įstatymo (redakcija galiojusi Koncesijos sutarties pasirašymo metu) 17 straipsnio 39 punktą numatė, kad savivaldybės taryba priima sprendimus dėl koncesijų atlyginimo dydžio nustatymo, tačiau *koncesijos sutarties priedai ir mokesčio Mokėjimo tvarka Kauno miesto savivaldybės tarybai nebuvo pateikti ir yra jos nepatvirtinti.* To paties įstatymo (tuomet galiojusios redakcijos) 17 straipsnio 43 punkte buvo nustatyta, kad savivaldybės taryba „*tvirtina savivaldybės vardu sudaromų sutarčių pasirašymo tvarką ir nustato, kokios sutartys negali būti sudaromos be išankstinio savivaldybės tarybos pritarimo*“, o Kauno miesto savivaldybės vardu sudaromų sutarčių pasirašymo tvarkos, patvirtintos Kauno miesto savivaldybės tarybos 2004-03-25 sprendimu Nr. T-144, 2.10 punkte buvo nustatyta, kad *be Kauno miesto savivaldybės tarybos pritarimo negali būti sudaromos koncesijų sutartys, t.y. ir jų priedai.*

2006-09-11 Administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A-3465 dėl galimų tarnybinių pažeidimų sudarytos Komisijos siūlymu 2006-09-29 Administracijos direktorius A.Keserauskas kreipėsi į Kauno apygardos prokuratūrą su prašymu pradėti ikiteisminį tyrimą ir nustatyti ar organizuojant Aleksoto tilto kairiojo prietilčio transporto mazgo projektavimo, statybos, priežiūros ir eksploataavimo koncesijos konkursą nebuvo padaryta nusikalstamų veikų.

2007-03-21 Kauno apygardos prokuratūros Antrojo skyriaus vyriausiojo prokuroro pavaduotojo A. Rusteikos nutarimu buvo atsisakyta pradėti ikiteisminį tyrimą. Šis nutarimas buvo apskūstas ir 2007-05-31 Kauno apygardos vyriausiojo prokuroro K. Betingio nutarimu panaikintas, o medžiaga perduota prijungimui prie Kauno miesto apylinkės prokuratūros 2007-03-16 pagal Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės pareikšimą dėl galimo piktnaudžiavimo neskelbiamų derybų būdu sudarant sutartį su UAB „Kamesta“ dėl Marvelės gatvės (nuo Aleksoto transporto mazgo iki Kauno miesto valymo įrenginių) tiesybos pradėto ir STT Kauno valdybos atliekamo ikiteisminio tyrimo Nr.20-2-00101-07. Šio tyrimo apimtis dėl naujai padarytų galimų nusikalstamų veikų vis didėjo ir tyrimas nebaigtas iki šiol.

2008-07-29 raštu Nr. 1718 UAB „Kamesta“ pateikė 2008-05-26 pripažinimo tinkamu naudoti akto kopiją ir pareiškė, kad visas Koncesijos ruožas (Aleksoto tilto kairiojo prietilčio transporto mazgas ir dalis Nemuno krantinės, pažymėtos projektinėje dokumentacijoje) yra pripažintas tinkamu naudoti.

Išsiaiškinus, kad į Koncesijos ruožo ribas patenkančiai daliai Nemuno krantinės net neišimtas Projektavimo sąlygų sąvadas kreiptasi į Kauno apskrities viršininkę, prašant paaiškinti kaip minėtu aktu galėjo būti pripažintas tinkamu naudoti ne tik Aleksoto tilto kairiojo prietilčio transporto mazgas tarp piketų 22÷20 iki 26÷20, bet ir dalis Nemuno krantinės, kurios statybai net nėra išduoto statybos leidimo.

2009-02-21 Kauno apskrities viršininko administracijos Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros departamentas rašte Nr. 4-303 nurodė, kad „<.> pagal 2008-05-26 pripažinimo tinkamu naudoti aktą, tinkamu naudoti pripažintas tik Aleksoto tilto kairiojo prietilčio transporto mazgas tarp piketų nuo 20+20 iki 26+20“.

Gavus oficialų atsakingos už statybos valstybinę priežiūrą institucijos patvirtinimą, kad iš dviejų minėto Koncesijos ruožo statinių, pripažintas tinkamu naudotis tik vienas, pagal Koncesijos sutarties sąlygas Administracijai ne tik nekilo pareigos pradėti mokėti koncesijos mokesčių, bet atsirado koncesininko pareiga mokėti baudas po 100 tūkst. Lt už kiekvieną mėnesį.

Tačiau UAB „Kamesta“ ne tik toliau nevykdė savo sutartinių įsipareigojimų, neištaisė padarytų esminių pažeidimų, net leidžiančių Administracijai vienašališkai nutraukti Sutartį, bet vienašališkai, *net nesilaikydama ir 6 priedo „Mokėjimų tvarka“ nuostatų prisiskaičiuodavo ženkliai didesnę koncesijos mokesčių ir išrašinėdavo sąskaitas, kurias tekdavo gražinti.*

Šalims Koncesijos sutartyje nustatyta tvarka inicijavus iškilusių ginčų sprendimą dėl Koncesijos sutarties vykdymo derybomis, vėliau Sutaikinimo komitete ir to nepavykus padaryti, Administracija 2009-10-29 pasinaudojo jai Koncesijos sutartyje suteikta teise nutraukti Koncesijos sutartį vienašališkai *dėl koncesininko padarytų ir pareikalavus neištaisytų esminių Koncesijos sutarties pažeidimų.*

Koncesijos sutartyje aiškiai nustatyta, kad nutraukus sutartį Administracija *privalės padengti visas UAB „Kamesta“ turėtas įrodymais pagrįstas išlaidas*, susijusias su Koncesijos ruožo projektavimu, statyba, priežiūra ir eksploatacija, įskaitant turėtas finansavimo išlaidas, atskaičiavus Administracijos jau sumokėtus 6,9 mln. Lt ir sumokėtą koncesijos mokesčių, todėl bendrovė ir po

Koncesijos sutarties nutraukimo praktiškai negalėjo patirti nuostolių, tačiau savo išlaidas privalėjo pagrįsti dokumentais.

UAB „Kamesta“, siekdama gauti ne atlyginimą rinkos kainomis už atliktus darbus, bet nepagrįstai praturtėti, atsisakė vykdyti nustatytas pareigas po Koncesijos sutarties nutraukimo, Koncesijos ruožo ir sutartyje nurodytų dokumentų Administracijai neperdavė, įrodymais pagrįstų ir prašomų kompensuoti savo išlaidų paskaičiavimo neteikė ir neprašė jų sumokėti, bet 2009 m. lapkričio mėn. kreipėsi į Kauno apygardos teismą, prašydama pripažinti Koncesijos sutarties nutraukimą neteisėtu ir priteisti vienašališkai prisiskaičiuotą nepagrįstą koncesijos mokestį bei delspinigius ir palūkanas.

Lietuvos Apeliacinis teismas 2010-03-09 ir 2010-10-21 neskundžiamomis nutartimis atmetė bendrovės reikalavimus taikyti laikinąsias apsaugos priemones ir nurodė, kad Koncesijos sutarties nutraukimas atleido abi šalis nuo jos įsipareigojimų vykdymo, o pagal galiojančius įstatymus pareigą rūpintis Koncesijos ruožo priežiūra ir užtikrinti eismo saugumą turi Administracija, todėl UAB „Kamesta“ nustoja vykdyti savo iniciatyva vykdomą Koncesijos ruožo priežiūrą tą turi atlikti Administracija.

2012-06-06 Administracijos direktorius A. Nesteckis /be Savivaldybės tarybos pritarimo/ pasirašė ir išsiuntė UAB „Kamesta“ 2012-05-29 taikos sutartį civilinėje byloje Nr. 2-389-173/2012), kurioje susitarė *vėl vykdyti Koncesijos sutartį ir pripažino Administracijos skolomis visas UAB „Kamesta“ išrašytas sąskaitas su vienašališkai prisiskaičiuotais nepagrįstais koncesijos mokesčiais ir neteisėtomis kompensacijomis už laikotarpį nuo 2008 m. birželio iki 2012 metų kovo imtinai*. Maža to pripažino Administracijos skolomis darbus pavadintus „papildomais“, kuriuos pagal Koncesijos sutartį privalo atlikti koncesininkas ir kuriems nebuvo ir nėra sudarytų sutarčių ir dar įsipareigojo sumokėti delspinigius, kad laiku neatsiskaityta už šiuos „papildomus“ darbus. Tuo būdu net jei Koncesijos sutartis būtų galiojusi ir koncesininkas būtų įvykdyęs visas priimtas pareigas (ko tikrai nebuvo ir nėra iki šiol), o mokesčio Mokėjimo tvarka būtų patvirtinta Savivaldybės tarybos, *nepagrįstai Savivaldybės skolomis pripažino virš 4 mln. Lt ir gerai žinodamas, kad 2012 metų Kauno miesto savivaldybės biudžete nenumatyta lėšų nei Koncesijos sutarties vykdymui, nei pripažintų skolų mokėjimams be Savivaldybės tarybos pritarimo įsipareigojo lygiomis dalimis po 1921638,30 Lt sumokėti per šešis kartus pagal grafiką: 2012 metais (iki spalio 10 d. ir iki lapkričio 10 d.) – 3843276,60 Lt ir 2013 metais 7686553,18 Lt (iki kovo mėn. 10 d., iki balandžio mėn. 10 d., iki gegužės mėn. 10 d., iki birželio mėn. 10 d.), o nustatytu terminu nesumokėjus šių mokėjimų įsipareigojo mokėti po 0,05 proc. delspinigius nuo nesumokėtos sumos už kiekvieną dieną (18,25 proc. per metus).*

Minėtoje taikos sutartyje patvirtino, kad ši taikos sutartis yra Administracijai priimtinas susitarimas ir kad ši taikos sutartis atitinka Administracijos valią ir ketinimus, neprieštarauja imperatyvioms įstatymų nuostatoms, nedaro žalos nei viešajam interesui, nei Savivaldybės interesams, o 2012-06-13 Kauno apygardos teismas nutartimi (civilinėje byloje Nr. 2-389-173/2012) patvirtino tokią taikos sutartį ir ji tapo priverstinai vykdytinu dokumentu (LR CK 6.985 str., LR CPK 584 str.1 d. 4 p.).

Įsigaliojus minėtai teismo nutarčiai ir Administracijos direktoriui pradėjus reikalauti iš UAB „Kamesta“ vykdyti Koncesijos sutartimi prisiimtus įsipareigojimus bendrovė vėl kaip ir iki Koncesijos sutarties nutraukimo pradėjo raštu pateikinti neteisingus faktus, kad kai kurių įsipareigojimų bendrovei būk tai nereikia vykdyti, nes jie išspręsti taikos sutartimi, kad kai kuriuos įsipareigojimus vykdys tik nuo taikos sutarties įsigaliojimo, kad kai kuriuos įsipareigojimus būk tai įvykdė, pradėjo kelti Administracijai Koncesijos sutartyje nenumatytas sąlygas ir t.t. Tačiau

neatsižvelgiant į tai, kad savo įsipareigojimų nevykdė ir nevykdo arba vykdė ir vykdo netinkamai UAB „Kamesta“ toliau išrašinėja naujas sąskaitas su vienašališkai prisiskaičiuotais nepagrįstai padidintais koncesijos mokesčiais ir neteisėtomis kompensacijomis ir argumentuodama, jog Koncesijos sutartyje nustatyta, kad (39.2 punktas) „<...> nepaisant ginčų tarp Šalių dėl Koncesijos mokesčio dydžio, Suteikiančioji institucija sumokės Koncesininko apskaičiuotą Koncesijos mokesį, o Šalių ginčas bus sprendžiamas Sutartyje nustatyta tvarka“ ir (39.3 punktas) „Jei Suteikiančioji institucija vėluoja įvykdyti <...> įsipareigojimus, ji mokės Koncesininkui 0,05% dydžio delspinigius nuo pavėluotai vykdomų finansinių įsipareigojimų sumos už kiekvieną pavėluotą dieną“ reikalauja jas apmokėti. Administracija pateikia UAB „Kamesta“ pretenzijas dėl nepagrįsto Koncesijos mokesčio dydžio priskaičiavimo, tačiau ši praktiškai į jas nekreipia dėmesio.

Nors 2012-11-21 Kauno apygardos teismo nutartimi pritaikytos laikinosios apsaugos priemonės ir 2012-06-13 Kauno apygardos teismo nutarties (civilinėje byloje Nr. 2-389-173/2012), kuria patvirtinta taikos sutartis, vykdymas sustabdytas, tačiau tai esamų ir būsimų problemų neišsprendžia, nes akivaizdu, kad vėl laukia būsimi teisminiai ginčai su UAB „Kamesta“ dėl Koncesijos sutarties vykdymo.

Priėmus teikiamą sprendimo projektą tikimasi, kad Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra atsižvelgs į kreipimąsi ir gins viešąjį interesą bei kreipsis į teismą dėl Koncesijos sutarties, kurią sudarant ir vykdant padaryta daugybė pažeidimų, pripažinimo negaliojančia nuo jos sudarymo momento. Teismui pripažinus Koncesijos sutartį negaliojančia UAB „Kamesta“ privalėtų pagal Koncesijos sutartį teisėtai pastatytus daiktus perduoti Kauno miesto savivaldybei, o ši turėtų atlyginti jų vertę.

Situacija tokia, kad reikia rinktis tik iš labai blogo ir dar blogesnio, todėl galimų neigiamų priimto projekto pasekmių nenumatoma. Siekiant išvengti galimų ginčų dėl pastatytų daiktų vertės ar remonto darbų vertės Savivaldybei tikslinga būtų pasamdyti nepriklausomą ekspertizę statybinės ekspertizės atlikimui ir faktiniam Koncesijos ruožo darbų ir statinių kiekių bei jų kainų nustatymui.

Sprendimo projektas antikorupciniu požiūriu nevertintinas.

Priėmus teikiamą projektą jokių šios srities aktų pakeisti ar panaikinti nereiks.

Vietinėje spaudoje dėl norminio administracinio akto įsigaliojimo paskelbti nereikia.

Sprendimo projekto iniciatorius Kauno miesto savivaldybės meras ir Administracijos direktorius.

Sprendimo projekto rengėjas Viešųjų pirkimų ir koncesijų skyriaus vedėjo pavaduotojas Antanas Mockus.

Savivaldybės administracijos direktorius

Dainius Ratkelis